

РЕШЕНИЕ

№ 19793

гр. София, 30.11.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 74 СЪСТАВ, в публично заседание на първи ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МАРИЯ Т. ДОЛАПЧИЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разглежда докладваното от МАРИЯ Т. ДОЛАПЧИЕВА Гражданско дело
№ 20231110114586 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е образувано по искова молба на В. П. Б. срещу о, с която са предявени обективно кумулативно съединени осъдителни искове с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ за заплащане на сумата в размер на **3 618,41 лева**, представляваща неплатена част от застрахователно обезщетение за имуществени вреди, причинени на притежавания от ищеца специален автомобил (пътна помощ) „Мерцедес 410 Д“ с рег. „, причинени при ПТП, настъпило на 22.11.2022 г. в гр. София, на ул. „София“ на около 500 м. преди гр. Баня, по вина на водача на МПС „Фолксваген Голф“ с рег. № , със сключена при ответника застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба - 21.03.2023 г., до окончателното плащане, както и с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД за заплащане на сумата в размер на **108,50 лева**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 08.01.2023 г. до 20.03.2023 г.

Ищецът твърди, че на 22.11.2022 г. в гр. София, на ул. „София“ на около 500 м. преди гр. Баня настъпило застрахователно събитие – ПТП, вследствие на виновното и противоправно поведение на водач на лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № „, в причИ. връзка с което били причинени щети на собствения му специален автомобил (пътна помощ) „Мерцедес 410 Д“ с рег. „. Твърди, че към датата на ПТП делинквентът е бил застрахована страна по валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответното дружество с полица № BG/23/122002189613, валидна от 25.07.2022 г. до 24.07.2023 г. Поддържа, че предявил ответното пред ответното дружество за заплащане на застрахователно обезщетение, като представил доказателства за deregистрация на автомобила си, тъй като се касаело за тотална щета. Сочи, че след приспадане на стойността на запазените части му било изплатено такова в размер на 3881,59 лева. Счита, че дължимото обезщетение е в размер на 7500 лева, поради което предявява иск за заплащане на разликата между заплатеното и действително дължимото такова. Предявява и претенция за заплащане обезщетение за забава върху платеното обезщетение и върху претендираното такова. Претендира разноски.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответника о, с който оспорва иска по основание и размер. Счита, че с плащането на сумата от 3881,59 лева е изпълнил задължението си по повод процесното събитие. Претендира разноски.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

За възникване на вземането за обезщетение по иска с правно основание чл. 432, ал. 1 КЗ е необходимо да се установят следните факти: ответникът да е застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобил, като в срока на действие на договора, вследствие на противоправното и виновно поведение на водача на застрахования при ответника автомобил, да е настъпило застрахователно събитие, което е покрит риск, в причИ. връзка с което са причинени вреди на собствения на ищеца автомобил в претендирания размер. Съобразно разпоредбата на чл. 154 ГПК ищецът следва да установи горепосочените обстоятелства, като вината се предполага /чл. 45, ал. 2 ЗЗД/ и на основание чл. 154, ал. 2 ГПК не подлежи на доказване.

В тежест на ответника и при доказване на горните факти е да докаже положителния факт на плащане на обезщетението.

В разглеждания случай между страните не се спори, че за водача, управлявал лек автомобил „Фолксваген Голф“ с рег. № „, е налице валидна задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника о към датата на ПТП, че на 22.11.2022 г. в гр. София, е настъпило ПТП по вина на водача управлявал лек автомобил „Фолксваген Голф“, при което е увредено МПС „Мерцедес 410 Д“ с рег. „, собственост на ищеца, както и че ответникът е заплатил на ищеца на 26.01.2023 г. застрахователно обезщетение в размер на 3881,59 лева. Не се спори между страните и относно обстоятелството, че в разглеждания случай се касае за тотална щета. Така посочените обстоятелства са отделени за безспорни и ненуждаещи се от доказване с доклада по делото, допълнен в проведеното открито заседание, поради което и на основание чл. 153 ГПК съдът приема осъществяването им за доказано.

Спорният въпрос по делото касае размера на вредите, причинени от водача на МПС „Фолксваген Голф“ с рег. № „, със сключена при ответника застраховка „Гражданска отговорност“, респ. в какъв размер е възникнало вземането на ищеца.

Застрахователното обезщетение за имуществени вреди на превозни средства, което се дължи от застраховател по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите на увредените трети лица се определя по правилата на чл. 499, ал. 2 КЗ и клаузите на конкретния застрахователен договор. Принципът на пълната обезвреда, залегнал в чл. 499, ал. 2 КЗ, означава, че обезщетението има за цел да постави увредения в имущественото състояние, в което той е бил преди увреждането - да се приведе увреденото МПС в изправно и годно за движение техническо състояние. Следователно застрахователят по гражданска отговорност заплаща само стойността на вредите, дължащи се на унищожаване или повреждане на вещта до размера на нейната действителна стойност към момента на осъществяване на застрахователното събитие - без овехтяване. При нейното пълно или частично унищожаване тази действителна стойност се определя от пазарната цена, по която вещ от същото качество и вид може да бъде купено. В този смисъл е съдебната практика на ВКС, според която действителната стойност на вредата по смисъла на чл. 273, ал. 2 и чл. 203 КЗ /отм./ - аналогични на чл. 499, ал. 2 и чл. 400 КЗ, е пазарната стойност, достатъчна към момента на увреждането за закупуването на имущество от същия вид, респ. пазарната стойност на ремонта за отстраняване на настъпилата вреда /Решение № 115/9.07.2009 г. по т.д. № 627/2008 г. на ВКС, ТК, II ТО/.

В разглеждания случай съгласно заключението на автотехническата експертиза щетите по специален автомобил „Мерцедес 410 Д“ с рег. „, са настъпили в резултат на процесното ПТП, като стойността, необходима за възстановяване на процесния лек автомобил, изчислена на база средни пазарни цени към датата на настъпване на процесното ПТП, е 35 307,91 лева. Тази стойност надвишава 70 на сто от действителната стойност на увредения автомобил, която съгласно автотехническата експертиза към датата на застрахователното събитие е в размер от 9332 лева. Поради това се налага извод, че е налице тотална щета по смисъла на чл. 390 КЗ, което обстоятелство не е и спорно между страните. При това

положение при определяне на обезщетението стойността на запазените части следва да се приспадне от действителната стойност на автомобила към настъпване на застрахователното събитие /в този смисъл решение № 165 от 24.10.2013 г. по т. д. № 469/2012 г. на ВКС, ТК, II ТО/. Съгласно заключението на автотехническата експертиза стойността на дължимото обезщетение при условията на тотална щета и след приспадане на запазените части е в размер на 6999 лева. От тази сума следва да бъде приспаданата платената такава от ответника преди предявяване на иска в размер на 3881,59 лева, поради което ответникът дължи остатъка в размер на 3117,41 лева. Именно до този размер предявеният от ищеца иск се явява основателен и следва да бъде уважен, а за разликата до пълния предявен размер от 3618,41 лева – отхвърлен.

Като законна последица от уважаването на иска следва да се присъди и законната лихва от датата на подаване на исковата молба /21.03.2023 г./ до окончателното плащане.

По иска с правно основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД:

В разглеждания случай ищецът претендира заплащане на обезщетение за забава в размер на законната лихва върху платената част от обезщетението за периода от 08.01.2023 г. до 26.01.2023 г. (датата на плащане) и върху претендираната част за периода от 08.01.2023 г. до датата на подаване на исковата молба.

Съгласно разпоредбата на чл. 497, ал. 1 КЗ застрахователят дължи законната лихва за забава върху размера на застрахователното обезщетение, ако не го е определил и изплатил в срок, считано от по-ранната от двете дати: 1. изтичането на срока от 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 106, ал. 3 КЗ или 2. изтичането на срока по чл. 496, ал. 1 КЗ освен в случаите, когато увреденото лице не е представило доказателства, поискани от застрахователя по реда на чл. 106, ал. 3 КЗ – чл. 497, ал. 1 КЗ. Съгласно представеното по делото уведомително писмо, същото е представено на застрахователя на 25.11.2022 г., като с писмо от 02.12.2022 г. ответното дружество е упражнило правото си по реда на чл. 106, ал. 3 КЗ, като е поискало от ищеца да му предостави документ за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, както и банкова сметка за изплащане на обезщетението. Впоследствие с възражение от 23.12.2022 г. ищецът е възразил срещу определеното обезщетение от застрахователя, като на същата дата са представени и доказателства за прекратяване на регистрацията на автомобила. Именно от този момент е започнал да тече и 15-дневният срок по КЗ за изплащане на обезщетение, тъй като не са налице данни да са били необходими, съответно изискани и други доказателства за изплащане на определеното от застрахователя обезщетение. Следователно срокът изтича на 07.01.2023 г., но тъй като се касае за неприсъствен ден, следва да се приеме, че ответното дружество е следвало да изплати обезщетението най-късно на 09.01.2023 г., като от 10.01.2023 г. същото е изпаднало в забава. Между страните не се спори, че платената преди предявяване на иска сума за главница от 3881,59 лева е изплатена едва на 26.01.2023 г. Следователно ответникът дължи заплащане на обезщетение за забава за периода от 10.01.2023 г. до 20.03.2023 г. (датата предхождаща датата на подаване на исковата молба), като по отношение на платената част от обезщетението – до 26.01.2023 г. Определено по реда на чл. 162 ГПК, дължимото обезщетение за забава върху платената главница и върху установената дължима такава, за периода от 10.01.2023 г. до 20.03.2023 г., при съобразяване на датата на плащане, възлиза на сумата в общ размер на 90,15 лева. Именно до този размер и период предявеният акцесорен иск се явява основателен и следва да бъде уважен, а до пълния предявен размер от 108,50 лева и за периода от 08.01.2023 г. до 09.01.2023 г. – отхвърлен.

По разноските:

Предвид изхода на спора на основание чл. 78, ал. 1 ГПК право на разноси има ищецът, който претендира такива в общ размер на 1117,74 лева, от които 194,74 лева за платена държавна такса, 250 лева за платен депозит за вещо лице и 673 лева за платено адвокатско възнаграждение. Същите съразмерно на уважената част от исковите възлизат на сумата в общ размер 961,98 лева.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК в полза на ответника следва да бъдат присъдени претендираните разноски за платен депозит в размер на 150 лева и за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, които съразмерно на отхвърлената част от исковете възлизат на сумата в размер на 34,84 лева.

Така мотивиран, **СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД**

РЕШИ:

ОСЪЖДА о, ЕИК „, със седалище и адрес на управление в гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, да заплати на В. П. Б., с ЕГН ***** и адрес гр. София, местн. Подлозище № 123, на основание чл. 432, ал. 1 КЗ сумата в размер **3117,41 лева**, представляваща неплатена част от застрахователно обезщетение за имуществени вреди, причинени на притежавания от ищеца специален автомобил (пътна помощ) „Мерцедес 410 Д“ с рег. „, причинени при ПТП, настъпило на 22.11.2022 г. в гр. София, на ул. „София“ на около 500 м. преди гр. Банкя, по вина на водача на МПС „Фолксваген Голф“ с рег. № , със сключена при ответника застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от 21.03.2023 г. до окончателното плащане, на основание чл. 86, ал. 1 ЗЗД сумата в размер на **90,15 лева**, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 10.01.2023 г. до 20.03.2023 г., както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата в размер на **961,98 лева** – разноски по делото, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за главница за разликата над уважения размер от 3117,41 лева до пълния предявен размер от 3618,41 лева, както и иска по чл. 86, ал. 1 ЗЗД за разликата над уважения размер от 90,15 лева до пълния предявен размер от 108,50 лева и за периода от 08.01.2023 г. до 09.01.2023 г.

ОСЪЖДА В. П. Б., с ЕГН ***** и адрес гр. София, местн. Подлозище № 123, да заплати на о, ЕИК „, със седалище и адрес на управление в гр. София, ул. „Света София“ № 7, ет. 5, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата в размер на **34,84 лева** – разноски по делото.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от същото на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____